TULEVAISUUSPUOLUE RY – SÄÄNNÖT

I LUKU
NIMI JA TARKOITUS

1 § NIMI, KOTIPAIKKA, TOIMINTA-ALUE JA KIELI

Yhdistyksen nimi on Tulevaisuuspuolue ry. Yhdistyksen kotipaikka on Tampereen kaupunki ja toiminta-alue koko maa. Yhdistyksen kieli on suomi.

Kun yhdistys on merkitty puoluerekisteriin, sen nimi on Tulevaisuuspuolue r.p. Yhdistystä sanotaan näissä säännöissä puolueeksi.

2 § TARKOITUS, ARVOT JA TOIMINTAMUODOT

Puolueen tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin sekä kunnalliseen ja alueelliseen päätöksentekoon edistääkseen sukupolvien välistä tasa-arvoa, erityisesti lasten ja nuorten asemaa, hyvinvointia ja vaikutusmahdollisuuksia, sekä huolehtiakseen tulevien sukupolvien tulevaisuudesta suomalaisessa yhteiskunnassa. Puolue noudattaa päätöksenteossaan ja toiminnassaan kansanvaltaisuuden periaatteita.

Puolueen arvoja ovat avoin ja tutkittuun tietoon perustuva päätöksenteko, tulevien sukupolvien etu, yhdenvertaisuus, yksilön vapaus ja vastuu, työn ja yrittäjyyden arvostus sekä demokratia. Arvot ja tavoitteet esitetään tarkemmin puoluekokouksen hyväksymässä yleisohjelmassa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi puolue:

1. pyrkii puoluerekisteriin ja osallistuu valtiollisiin, alueellisiin ja kunnallisiin vaaleihin asettamalla ehdokkaita;
2. tekee aloitteita ja esityksiä sekä ottaa kantaa yhteiskunnallisiin kysymyksiin;
3. järjestää tilaisuuksia, keskustelu- ja koulutustilaisuuksia sekä kampanjoita;
4. harjoittaa julkaisu- ja viestintätoimintaa; sekä
5. toimii yhteistyössä muiden yhteisöjen kanssa.

Toimintansa tukemiseksi puolue voi ottaa vastaan avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja, järjestää asianmukaisen luvan saatuaan rahankeräyksiä ja arpajaisia, harjoittaa muuta varainhankintaa, myydä tuotteitaan sekä omistaa toimintaansa varten tarpeellista kiinteää ja irtainta omaisuutta. Varainhankinnassa noudatetaan puoluelain ja muun lainsäädännön rahoitusta koskevia säännöksiä.

II LUKU
JÄSENET

3 § JÄSENET JA JÄSENTEN OIKEUDET

Puolueen varsinaiseksi jäseneksi voi liittyä jokainen 15 vuotta täyttänyt yksityinen henkilö, joka hyväksyy puolueen arvot, tarkoituksen ja säännöt eikä ole toisen puoluerekisteriin merkityn puolueen jäsen.

Puolue voi pitää rekisteriä kannattajista, jotka haluavat tukea puolueen toimintaa liittymättä sen jäseniksi. Kannattajat eivät ole puolueen jäseniä.

Jäsenet hyväksyy hakemuksesta puolueen hallitus. Jäsenyys alkaa hyväksymispäätöksestä. Hallitus voi siirtää jäsenten hyväksymisen nimeämälleen jäsenvastaavalle, mutta hakemuksen hylkäämisestä päättää aina hallitus. Hylkäämisestä on ilmoitettava hakijalle kirjallisesti perusteluineen. Jäsenyyttä ei saa evätä sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, alkuperän, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella, joka ei liity puolueen arvojen, tarkoituksen ja sääntöjen hyväksymiseen.

Puoluekokous voi hallituksen esityksestä kutsua kunniajäseneksi henkilön, joka on ansiokkaasti edistänyt puolueen toimintaa.

Jäsenten oikeudet ovat seuraavat:

1. Varsinaisella jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa sekä äänioikeus puoluekokouksessa ja jäsenäänestyksissä 9 §:ssä määrätyin edellytyksin. Hänellä on myös oikeus asettua näiden sääntöjen mukaisesti ehdolle puolueen luottamustehtäviin ja puolueen ehdokasasetteluun.
2. Kannattajalla on läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa. Hänellä ei ole äänioikeutta eikä oikeutta asettua ehdolle puolueen luottamustehtäviin. Kannattaja voidaan kuitenkin asettaa puolueen ehdokkaaksi yleisissä vaaleissa 20 §:n mukaisesti.
3. Kunniajäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa. Hänellä ei ole äänioikeutta, ellei hän ole myös varsinainen jäsen.
4. Jäsenyhdistyksellä on läsnäolo-, puhe- ja aloiteoikeus puoluekokouksessa yhden edustajansa välityksellä. Sillä ei ole äänioikeutta.

4 § JÄSENYHDISTYKSET

Puolueen jäsenyhdistykseksi voidaan hyväksyä rekisteröity yhdistys, jonka toiminta-alueena on yksi tai useampi kunta tai hyvinvointialue ja jonka tarkoituksena on edistää puolueen tarkoitusta toiminta-alueellaan ja asettaa puolueen ehdokkaat kunta- tai aluevaaleissa. Kussakin kunnassa voi olla vain yksi kuntavaalien ehdokkaat asettava jäsenyhdistys ja kullakin hyvinvointialueella vain yksi aluevaalien ehdokkaat asettava jäsenyhdistys. Sama jäsenyhdistys voi hoitaa molemmat tehtävät. Jäsenyhdistykseksi hyväksymisestä päättää aina hallitus.

Jäsenyhdistyksen säännöt on hyväksyttävä puolueen hallituksessa ennen kuin yhdistys hyväksytään jäsenyhdistykseksi, ja sääntöjen muutokset ennen kuin ne ilmoitetaan rekisteröitäviksi. Hallitus voi vahvistaa jäsenyhdistyksille mallisäännöt.

Jäsenyhdistyksen säännöissä on määrättävä ainakin, että

1. sen varsinaisiksi jäseniksi voidaan hyväksyä vain puolueen varsinaisia jäseniä, ja jäsenyys päättyy, kun jäsenyys puolueessa päättyy;
2. se noudattaa toiminnassaan puolueen sääntöjä, yleisohjelmaa ja ehdokasasettelua koskevia määräyksiä;
3. sen kunta- ja aluevaalien ehdokasasettelua koskeviin päätöksiin voi hakea oikaisua;
4. se noudattaa puoluelain rahoitusta koskevia säännöksiä ja toimittaa puolueelle niiden noudattamiseksi tarvittavat tiedot; sekä
5. sen purkautuessa sen varat luovutetaan puolueelle.

5 § JÄSENEN EROAMINEN JA EROTTAMINEN

Jäsenellä on oikeus erota puolueesta ilmoittamalla siitä kirjallisesti, myös sähköpostitse, hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoittamalla erosta puolueen kokouksessa merkittäväksi pöytäkirjaan.

Hallitus voi katsoa eronneeksi jäsenen, joka ei ole maksanut erääntynyttä jäsenmaksuaan kuuden kuukauden kuluessa eräpäivästä ja jolle on lähetetty vähintään yksi maksumuistutus.

Hallitus voi erottaa jäsenen, jos jäsen on jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin hän on puolueeseen liittymällä sitoutunut. Hallitus voi erottaa jäsenen myös, jos jäsen

1. on liittynyt toisen puoluerekisteriin merkityn puolueen jäseneksi;
2. on ilman hallituksen suostumusta asettunut toisen puolueen, valitsijayhdistyksen tai muun poliittisen liikkeen ehdokkaaksi samoissa vaaleissa, joihin puolue asettaa ehdokkaita;
3. on menettelyllään puolueessa tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut puoluetta;

4. on toiminut puolueen tarkoituksen vastaisesti; tai
5. ei enää täytä laissa tai näissä säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

Hallitus voi erottaa jäsenyhdistyksen, jonka toiminta on pysyvästi loppunut tai joka on toiminut näiden sääntöjen tai puolueen yleisohjelman vastaisesti.

Ennen erottamispäätöstä jäsenelle tai jäsenyhdistykselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Erottamispäätös tulee voimaan heti. Erotettu voi saattaa päätöksen puoluekokouksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asia käsitellään seuraavassa puoluekokouksessa, jonka kokouskutsuun asia ehditään ottaa. Erotettu ei voi käyttää jäsenen oikeuksia ennen puoluekokouksen ratkaisua. Erotetulla on kuitenkin oikeus olla läsnä ja tulla kuulluksi puoluekokouksessa oman asiansa käsittelyn ajan. Päätös on perusteltava, ja se on annettava erotetulle tiedoksi kirjallisesti, myös sähköpostitse. Päätöksessä on mainittava oikeus saattaa asia puoluekokouksen käsiteltäväksi. Päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

6 § VAROITUS

Hallitus voi antaa jäsenelle kirjallisen varoituksen, jos jäsen on toiminut näiden sääntöjen, puolueen arvojen tai sen toimielinten päätösten vastaisesti tai menettelyllään vahingoittanut puoluetta, eikä teko ole niin vakava, että se antaisi aiheen erottamiseen.

Ennen varoituksen antamista jäsenelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Varoitus on perusteltava ja annettava jäsenelle tiedoksi kirjallisesti.

Hallitus voi ottaa annetun varoituksen huomioon, jos se myöhemmin harkitsee jäsenen erottamista. Varoitus on voimassa kaksi vuotta sen antamisesta.

7 § JÄSENMAKSUT

Varsinaisilta jäseniltä peritään vuotuinen jäsenmaksu ja kannattajilta vuotuinen kannatusmaksu kalenterivuodelta. Varsinainen puoluekokous päättää jäsenmaksun ja kannatusmaksun suuruudesta seuraavaa kalenterivuotta varten. Jos maksuja ei ole vahvistettu, peritään edellisen vuoden suuruiset maksut.

Jäsenmaksu voi olla eri suuruinen eri ikäryhmille, opiskelijoille ja samassa taloudessa asuville jäsenille. Kunniajäsenet ja jäsenyhdistykset eivät maksa jäsenmaksua.

8 § JÄSENREKISTERI JA TIETOSUOJA

Puolue pitää jäsenrekisteriä jäsenyyden hoitamista varten ja toimii sen rekisterinpitäjänä. Hallitus nimeää rekisterin vastuuhenkilön. Mitä tässä pykälässä määrätään jäsenrekisteristä, koskee soveltuvin osin myös kannattajarekisteriä.

Rekisteriin talletetaan vain jäsenyyden hoitamiseksi tarpeelliset tiedot. Niitä käytetään vain jäsenyyden hoitamiseen, jäsenviestintään sekä kokousten, ehdokasasettelun ja jäsenäänestysten toimittamiseen. Tietoja ei luovuteta ulkopuolisille, ellei laista muuta johdu. Jäsenyhdistykselle voidaan luovuttaa sen toiminta-alueella asuvien jäsenten tiedot vain jäsenen suostumuksella.

Pääsy jäsenrekisteriin on vain hallituksen nimeämillä henkilöillä, jotka tarvitsevat tietoja tehtävässään. He ovat velvollisia pitämään tiedot salassa myös tehtävän päätyttyä. Rekisterin käsittelystä ja jäsenten oikeuksista kerrotaan tarkemmin tietosuojaselosteessa, jonka puolue julkaisee verkkosivuillaan.

Puoluerekisteriin merkitsemistä varten kerättyjä kannattajailmoituksia käytetään vain tähän tarkoitukseen.

III LUKU
PUOLUEKOKOUS

9 § PUOLUEKOKOUS

Puolueen ylintä päätösvaltaa käyttävät jäsenet puoluekokouksessa, joka on yhdistyslaissa tarkoitettu yhdistyksen kokous. Varsinainen puoluekokous pidetään kerran vuodessa tammi–kesäkuussa. Kokouksen tarkan ajan ja paikan määrää hallitus.

Puoluekokoukseen voi osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Hallitus voi myös päättää, että kokoukseen osallistutaan ainoastaan tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Kokouskutsussa on kerrottava, miten kokoukseen osallistutaan.

Ylimääräinen puoluekokous pidetään, kun puoluekokous niin päättää, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään kymmenesosa puolueen äänioikeutetuista jäsenistä tai 100 äänioikeutettua jäsentä, sen mukaan kumpi määrä on pienempi, sitä tiettyä asiaa varten kirjallisesti hallitukselta vaatii. Kokous on pidettävä 30 päivän kuluessa siitä, kun vaatimus on esitetty hallitukselle.

Puoluekokouksessa jokaisella äänioikeutetulla jäsenellä on yksi ääni. Äänioikeus on varsinaisella jäsenellä, jonka jäsenyys on alkanut vähintään 30 päivää ennen

kokousta ja joka on maksanut viimeisimmän erääntyneen jäsenmaksun viimeistään kokouskutsun lähettämiseen mennessä. Äänioikeutta ei voi käyttää valtakirjalla.

Jäsenäänestyksissä äänioikeus on varsinaisella jäsenellä, jonka jäsenyys on alkanut vähintään 30 päivää ennen hallituksen määräämää äänioikeuden määräytymispäivää ja joka on siihen mennessä maksanut viimeisimmän erääntyneen jäsenmaksun. Asuinpaikka määräytyy samana päivänä jäsenrekisteriin merkityn kotikunnan mukaan.

Asiakysymyksissä päätökseksi tulee, ellei säännöissä ole toisin määrätty, se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, suljetussa lippuäänestyksessä kuitenkin arpa. Tyhjiä ääniä ei lasketa annetuiksi ääniksi.

Puheenjohtajan vaalissa valituksi tulee ehdokas, joka saa yli puolet annetuista äänistä. Jos kukaan ei saa sitä, toimitetaan uusi äänestys kahden eniten ääniä saaneen kesken. Jos toiselle kierrokselle pääsystä on tasatilanne, ratkaisee arpa. Muissa vaaleissa kukin äänestää enintään niin montaa ehdokasta kuin on valittavia, ja valituiksi tulevat eniten ääniä saaneet. Varajäsenet tulevat valituiksi äänimäärän mukaisessa järjestyksessä. Vaaleissa äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

Vaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos ehdokkaita on enemmän kuin valittavia ja joku äänioikeutettu sitä pyytää. Kun kokoukseen osallistutaan etäyhteydellä, vaalin salaisuus on turvattava teknisin keinoin.

Hallitus voi päättää, että kokoukseen on ilmoittauduttava ennakkoon viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä. Päivä voi olla aikaisintaan seitsemän päivää ennen kokousta.

Tarkemmat määräykset etäosallistumisesta, äänestyksistä ja vaaleista annetaan puoluekokouksen hyväksymässä kokous- ja vaalijärjestyksessä.

10 § PUOLUEKOKOUKSEN KOOLLEKUTSUMINEN

Hallituksen on ilmoitettava varsinaisen puoluekokouksen ajankohta jäsenille viimeistään kymmenen viikkoa ennen kokousta.

Kutsu varsinaiseen puoluekokoukseen on lähetettävä jäsenille viimeistään kolme viikkoa ja ylimääräiseen puoluekokoukseen viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta sähköpostitse tai jäsenen ilmoittamaan muuhun osoitteeseen, ja se on julkaistava puolueen verkkosivuilla. Jos kokoukseen on ilmoittauduttava ennakkoon, kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä.

Jäsenten ja jäsenyhdistysten aloitteet ja hallituksen lausunnot niistä liitetään kokouskutsuun. Tilinpäätös, toimintakertomus ja toiminnantarkastajan lausunto tai

tilintarkastuskertomus on pidettävä jäsenten saatavilla viimeistään viikkoa ennen varsinaista puoluekokousta.

11 § VARSINAINEN PUOLUEKOKOUS

Varsinaisessa puoluekokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. kokouksen avaus;
2. kokouksen puheenjohtajan, sihteerin, kahden pöytäkirjantarkastajan ja tarvittaessa kahden äänten laskijan valinta;
3. kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen;
4. työjärjestyksen hyväksyminen;
5. edellisen vuoden tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja toiminnantarkastajan lausunnon tai tilintarkastuskertomuksen esittäminen;
6. tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle ja muille vastuuvelvollisille;
7. kuluvan vuoden toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä seuraavan kalenterivuoden jäsenmaksujen vahvistaminen;
8. parittomana vuonna hallituksen jäsenten ja varajäsenten lukumäärästä päättäminen sekä puheenjohtajan, muiden jäsenten ja varajäsenten valinta;
9. toiminnantarkastajan ja varatoiminnantarkastajan tai tilintarkastajan ja varatilintarkastajan valinta;
10. jäsenten ja jäsenyhdistysten aloitteet ja hallituksen lausunnot niistä; sekä
11. muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Ennen kuin puoluekokous on vahvistanut kuluvan vuoden talousarvion, hallitus toimii edellisen vuoden talousarvion puitteissa.

Jos jäsen tai jäsenyhdistys haluaa saada jonkin asian varsinaisen puoluekokouksen käsiteltäväksi, sen on ilmoitettava siitä kirjallisesti hallitukselle viimeistään kuusi viikkoa ennen kokousta. Sääntöjen muuttamista koskeva aloite on ilmoitettava viimeistään kahdeksan viikkoa ennen kokousta. Ylimääräisen puoluekokouksen osalta asia on ilmoitettava niin hyvissä ajoin, että se voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

12 § JÄSENÄÄNESTYS

Hallitus voi järjestää neuvoa-antavan jäsenäänestyksen puolueen toimintaa koskevasta asiasta. Äänestys voidaan toimittaa sähköisesti. Äänioikeus jäsenäänestyksessä määräytyy 9 §:n mukaisesti. Tämä pykälä ei koske V luvun mukaisia ehdokasasettelun jäsenäänestyksiä.

IV LUKU
HALLITUS JA OHJELMAT

13 § HALLITUS

Puolueen asioita hoitaa ja toimintaa johtaa hallitus, johon kuuluvat puoluekokouksessa valittu puheenjohtaja sekä vähintään kaksi ja enintään kahdeksan muuta jäsentä ja enintään kolme varajäsentä. Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava täysi-ikäisiä, ja muiden jäsenten ja varajäsenten on oltava vähintään 15 vuotta täyttäneitä. Hallituksen jäsenistä enemmistön on oltava täysi-ikäisiä. Kaikkien on oltava puolueen varsinaisia jäseniä.

Puolueeseen toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa oleva ei ole vaalikelpoinen hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi. Määräaikaisessa työsuhteessa oleva hallituksen jäsen ei osallistu hallituksen työskentelyyn työsuhteen aikana. Hänen tilalleen tulee tällöin varajäsen. Jos kyse on puheenjohtajasta, varapuheenjohtaja hoitaa puheenjohtajan tehtäviä työsuhteen ajan. Jos kyse on varapuheenjohtajasta, hallitus valitsee keskuudestaan väliaikaisen varapuheenjohtajan. Jos hallituksen jäsen tulee puolueeseen toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen, hänen jäsenyytensä hallituksessa päättyy.

Hallitus valitaan parittoman vuoden varsinaisessa puoluekokouksessa. Toimikausi alkaa valinnasta ja kestää seuraavaan hallituksen valitsevaan varsinaiseen puoluekokoukseen. Perustavassa kokouksessa valitun hallituksen toimikausi kestää ensimmäiseen parittomana vuonna pidettävään varsinaiseen puoluekokoukseen.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Puoluesihteerin, rahastonhoitajan ja muut toimihenkilöt hallitus voi valita keskuudestaan tai hallituksen ulkopuolelta. Hallitus voi asettaa työryhmiä ja toimikuntia valmistelemaan asioita.

Hallituksen tehtävänä on:

1. johtaa puolueen toimintaa sääntöjen ja puoluekokouksen päätösten mukaisesti;
2. valmistella puoluekokouksessa käsiteltävät asiat ja kutsua kokous koolle;
3. hyväksyä jäsenet ja jäsenyhdistykset ja jäsenyhdistysten säännöt sekä päättää jäsenen erottamisesta ja varoituksesta;
4. pitää jäsenrekisteriä 8 §:n mukaisesti;
5. vastata puolueen taloudesta, varainhankinnasta ja omaisuuden hoidosta;
6. valmistella ja ohjata vaalitoimintaa ja ehdokasasettelua;
7. ratkaista ehdokasasettelua koskevat oikaisuvaatimukset;

8. ilmoittaa jäsenyhdistykset kuntien keskusvaalilautakunnille ja aluevaalilautakunnille;
9. hyväksyä tavoite- ja vaaliohjelmat sekä kannanotot 17 §:n mukaisesti; sekä
10. hyväksyä tarvittaessa hallintosääntö, jossa määrätään tarkemmin hallituksen ja työvaliokunnan työskentelystä.

Hallituksen jäsen voi erota tehtävästään ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle. Kesken toimikauden eronneen tai pysyvästi estyneen jäsenen tilalle tulee varajäsen siinä järjestyksessä kuin varajäsenet on valittu. Jos varajäsentä ei ole, puoluekokous voi valita uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Jos hallituksen jäsenmäärä laskee alle 1 momentin vähimmäismäärän, hallituksen on kutsuttava puoluekokous koolle täydentämään hallitusta. Jos puheenjohtaja eroaa tai on pysyvästi estynyt, varapuheenjohtaja hoitaa puheenjohtajan tehtäviä, kunnes puoluekokous valitsee uuden puheenjohtajan. Uusi puheenjohtaja valitaan viimeistään seuraavassa puoluekokouksessa, jonka kokouskutsuun asia ehditään ottaa. Puoluekokous voi kesken toimikauden valita uuden puheenjohtajan, vaihtaa hallituksen jäsenen, täydentää hallitusta tai lisätä hallituksen jäsenten ja varajäsenten määrää näiden sääntöjen rajoissa jäljellä olevaksi toimikaudeksi, kun asia on mainittu kokouskutsussa.

14 § HALLITUKSEN KOKOUKSET JA PÄÄTÖKSENTEKO

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta, kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii. Kokouskutsu lähetetään jäsenille sähköisesti vähintään viikkoa ennen kokousta. Kiireellisessä asiassa hallitus voidaan kutsua koolle lyhyemmällä varoitusajalla, jos kaikille jäsenille on annettu kohtuullinen mahdollisuus osallistua.

Hallituksen jäsenen ollessa estynyt tai esteellinen hänen tilalleen tulee varajäsen siinä järjestyksessä kuin varajäsenet on valittu, kuitenkin niin, että läsnä olevista hallituksen jäsenistä enemmistö on täysi-ikäisiä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja yhteensä yli puolet hallituksen jäsenistä on läsnä. Asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

Hallituksen kokoukseen voi osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Hallitus voi tehdä päätöksiä myös ilman kokousta sähköpostitse tai muulla sähköisellä viestintävälineellä, jos kaikilla hallituksen jäsenillä on ollut mahdollisuus osallistua päätöksentekoon eikä kukaan vastusta menettelyä. Näin tehdyt päätökset kirjataan pöytäkirjaan.

Hallituksen ja puoluekokouksen pöytäkirjat ovat puolueen jäsenten nähtävillä henkilötietoja ja muita salassa pidettäviä tietoja lukuun ottamatta. Puolue julkaisee keskeiset päätöksensä perusteluineen verkkosivuillaan.

15 § TYÖVALIOKUNTA

Hallitus voi asettaa työvaliokunnan, johon kuuluvat ainakin puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, ja päättää sen tehtävistä. Ennen työvaliokunnan asettamista hallitus vahvistaa hallintosäännössä työvaliokunnan päätösvallan euromääräiset rajat. Työvaliokunta ei voi päättää jäsenen erottamisesta tai varoituksesta, poliittisista linjauksista eikä hallintosäännössä vahvistettua euromäärää suuremmista hankinnoista tai sitoumuksista. Työvaliokunnan päätökset on saatettava viipymättä hallituksen tietoon. Työvaliokunnan toimikausi on enintään hallituksen toimikausi.

16 § ESTEELLISYYS

Hallituksen, työvaliokunnan, työryhmän tai muun puolueen toimielimen jäsen sekä toimihenkilö on esteellinen eikä saa osallistua asian käsittelyyn tai päätöksentekoon, jos

1. asia koskee häntä itseään tai hänen perheenjäsentään (puoliso, avopuoliso, lapsi, vanhempi tai sisarus);
2. asia koskee yhteisöä, jossa hän tai hänen perheenjäsenensä on johtotehtävässä tai jossa heillä on merkittävä taloudellinen etu; tai
3. asian ratkaisusta on odotettavissa hänelle tai hänen perheenjäsenelleen erityistä hyötyä tai vahinkoa taikka muu erityinen syy vaarantaa hänen puolueettomuutensa luotettavuuden.

Esteellisyys koskee erityisesti jäsenen erottamista ja varoitusta, omaa tai läheisen ehdokkuutta koskevaa päätöksentekoa, puolueen ja jäsenen tai tämän lähipiirin välisiä sopimuksia ja palkkioita sekä puolueen palveluksessa olevan oman palkkauksen ja palvelussuhteen ehtoja.

Esteellisyyttä ei synny pelkästään siitä, että henkilö toimii puolueen jäsenyhdistyksen luottamustehtävässä, eikä puolueen sisäisissä vaaleissa ja valinnoissa. Ehdokasasettelussa esteellisyys koskee vain päätöstä, joka koskee yksilöidysti henkilöä itseään tai hänen perheenjäsentään, kuten poikkeamista jäsenäänestyksen tuloksesta tai hänen tekemänsä oikaisuvaatimuksen ratkaisemista.

Esteellisen on ilmoitettava esteellisyydestään viipymättä ennen asian käsittelyä. Esteellinen poistuu kokouksesta asian käsittelyn ajaksi, ja poistuminen sekä syy kirjataan pöytäkirjaan. Jos on epäselvää, onko jäsen esteellinen, asian ratkaisee

hallitus asianomaisen jäsenen poissa ollessa. Jos hallitus ei esteellisyyden vuoksi ole päätösvaltainen varajäsenten kutsumisenkaan jälkeen, se on päätösvaltainen, kun vähintään kolme esteetöntä jäsentä tai varajäsentä on läsnä. Muussa tapauksessa asia siirretään puoluekokouksen ratkaistavaksi.

Esteellisyys ei estä jäsentä antamasta selitystään omassa asiassaan 5 ja 6 §:n mukaisessa kuulemisessa.

17 § OHJELMAT

Puolueen yleisohjelman hyväksyy puoluekokous. Hallitus hyväksyy yleisohjelmaa tarkentavat tavoiteohjelmat ja vaaliohjelmat sekä puolueen kannanotot.

Puolueen ohjelmien ja kannanottojen on oltava yleisohjelman mukaisia. Niiden valmistelussa käytetään tutkittua tietoa ja arvioidaan esitysten vaikutuksia, erityisesti pitkän aikavälin vaikutuksia ja vaikutuksia tuleviin sukupolviin.

18 § ALOITTEET HALLITUKSELLE

Puolueen jäsenillä, jäsenyhdistyksillä ja muilla puolueen toimintaa tukevilla henkilöillä on oikeus tehdä hallitukselle aloitteita yhteiskunnallisista kysymyksistä ja puolueen toiminnasta. Hallitus päättää aloitteiden käsittelystä ja ilmoittaa aloitteen tekijälle, miten aloite on käsitelty.

19 § YHTEISTYÖ JA HALLITUSVASTUU

Puolueen osallistumisesta valtioneuvoston kokoonpanoon päättävät hallitus ja puolueen kansanedustajat yhteisessä kokouksessa. Hallitus voi ennen päätöstä järjestää neuvoa-antavan jäsenäänestyksen. Yhteisessä kokouksessa kullakin osallistujalla on yksi ääni, vaikka hän olisi sekä hallituksen jäsen että kansanedustaja. Päätökseksi tulee kanta, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puolueen puheenjohtajan ääni.

Kuntavaltuuston yhteistyösopimuksista päättävät puolueen valtuutetut kuultuaan asianomaista jäsenyhdistystä. Aluevaltuuston yhteistyösopimuksista päättävät puolueen valtuutetut kuultuaan hallitusta. Sopimusten on oltava puolueen yleisohjelman mukaisia.

V LUKU
EHDOKASASETTELU

20 § EHDOKASASETTELUN YLEISET MÄÄRÄYKSET

Kun puolue on merkitty puoluerekisteriin, se voi asettaa ehdokkaita eduskunta-, alue-, kunta- ja europarlamenttivaaleihin sekä presidentinvaaliin, jos puolueella on siihen lain mukaan oikeus, vaalilain ja näiden sääntöjen mukaisesti.

Ehdokkaaksi voidaan asettaa myös puolueeseen kuulumaton henkilö. Jokainen ehdokas sitoutuu kirjallisesti puolueen arvoihin, yleisohjelmaan ja vaaliohjelmaan.

Puolueen ehdokkaaksi ei aseteta henkilöä, joka on menettelyllään huomattavasti vahingoittanut puoluetta tai toiminut sen arvojen tai tarkoituksen vastaisesti. Ennen tällaista päätöstä asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Hallitus päättää ehdokasasettelun aikataulusta ja muista yksityiskohdista kunkin vaalin osalta näiden sääntöjen rajoissa. Se vahvistaa myös ehdokasasettelun vaalijärjestyksen. Hallitus päättää eduskunta-, alue- ja europarlamenttivaalien vaaliliitoista ja muusta vaaliyhteistyöstä ja voi asettaa ehdokasasettelua varten vaalitoimikunnan.

21 § EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN

Ehdokkaita voi nimetä vähintään viiden äänioikeutetun varsinaisen jäsenen ryhmä. Eduskunta- ja aluevaaleissa nimeäjien on asuttava asianomaisessa vaalipiirissä tai hyvinvointialueella. Kuntavaaleista määrätään 24 §:ssä. Jäsen voi kuulua samoissa vaaleissa vain yhteen nimeäjäryhmään. Myös hallitus voi nimetä ehdokkaita.

Ehdokkaaksi ei saa nimetä henkilöä, joka ei ole antanut siihen kirjallista suostumustaan tai joka ei ole vaalikelpoinen asianomaisissa vaaleissa.

22 § EDUSKUNTAVAALIT

Eduskuntavaaleissa puolueen ehdokkaat valitaan vaalipiireittäin salaisella jäsenäänestyksellä. Jäsenäänestykseen saavat osallistua vaalipiirissä asuvat varsinaiset jäsenet, joilla on 9 §:n mukainen äänioikeus. Jäsenäänestys voidaan toimittaa sähköisesti.

Jäsenäänestystä ei järjestetä, jos vaalipiirissä on nimetty enintään niin monta henkilöä kuin puolue voi siellä asettaa ehdokkaita. Tällöin nimetyt asetetaan puolueen ehdokkaiksi.

Hallitus asettaa ehdokkaat jäsenäänestyksen tuloksen perusteella. Hallitus voi täydentää vaalipiirin ehdokaslistaa tai painavasta syystä, kuten ehdokkaan puoluetta vahingoittavasta menettelystä tai vaalilain vaatimusten täyttämisestä, poiketa

jäsenäänestyksen tuloksesta, kuitenkin vaalilain sallimissa rajoissa ja enintään neljänneksen osalta vaalipiirissä asetettavista ehdokkaista. Ennen poikkeamista asianosaisille on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

23 § ALUEVAALIT

Aluevaaleissa puolueen ehdokkaat asettaa puolueen jäsenyhdistys, jonka puolueen hallitus on ilmoittanut aluevaalilautakunnalle puolueen henkilöjäseniä hyvinvointialueella edustavaksi yhdistykseksi.

Ehdokkaita voi 21 §:ssä tarkoitettujen lisäksi nimetä myös jäsenyhdistyksen hallitus. Jos nimettyjä on enemmän kuin puolue voi hyvinvointialueella asettaa ehdokkaita, ehdokkaat valitaan salaisella jäsenäänestyksellä, johon saavat osallistua hyvinvointialueella asuvat varsinaiset jäsenet, joilla on 9 §:n mukainen äänioikeus. Puolue toimittaa äänestyksen jäsenyhdistyksen puolesta. Äänestys voidaan toimittaa sähköisesti. Ehdokkaat asetetaan jäsenäänestyksen tuloksen mukaisesti.

24 § KUNTAVAALIT

Kuntavaaleissa puolueen ehdokkaat asettaa puolueen jäsenyhdistys, jonka puolueen hallitus on ilmoittanut kunnan keskusvaalilautakunnalle puolueen henkilöjäseniä kunnassa edustavaksi yhdistykseksi.

Ehdokkaita voi nimetä jäsenyhdistyksen hallitus tai vähintään kolmen kunnassa asuvan äänioikeutetun varsinaisen jäsenen ryhmä. Jos nimettyjä on enemmän kuin puolue voi kunnassa asettaa ehdokkaita, ehdokkaat valitaan salaisella äänestyksellä. Siihen saavat osallistua kunnassa asuvat puolueen varsinaiset jäsenet, joilla on 9 §:n mukainen äänioikeus. Puolue toimittaa äänestyksen jäsenyhdistyksen puolesta. Äänestys voidaan toimittaa sähköisesti. Ehdokkaat asetetaan jäsenäänestyksen tuloksen mukaisesti.

Jäsenyhdistys päättää kunnan vaaliliitoista hallituksen suostumuksella. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin, mitä 20 §:ssä ja 21 §:ssä määrätään.

25 § PRESIDENTINVAALI JA EUROPARLAMENTTIVAALIT

Puoluekokous päättää, asettaako puolue ehdokkaan presidentinvaaliin, ja valitsee ehdokkaan 21 §:n mukaisesti nimettyjen henkilöiden joukosta. Hallitus voi ennen valintaa järjestää neuvoa-antavan jäsenäänestyksen.

Europarlamenttivaalien ehdokkaat valitsee puoluekokous 21 §:n mukaisesti nimettyjen henkilöiden joukosta. Puoluekokous voi päättää, että ehdokkaat valitaan

koko maan salaisella jäsenäänestyksellä, johon saavat osallistua 9 §:n mukaisesti äänioikeutetut varsinaiset jäsenet.

26 § OIKAISUVAATIMUS EHDOKASASETTELUSSA

Jäsen tai ehdokkaaksi nimetty, jota asia koskee, voi vaatia hallitukselta kirjallisesti oikaisua ehdokasasettelua tai jäsenäänestystä koskevaan päätökseen. Vaatimus on tehtävä seitsemän päivän kuluessa päätöksen tai äänestyksen tuloksen julkaisemisesta. Hallituksen on ratkaistava vaatimus viipymättä ja ennen ehdokashakemusten jättämistä. Jäsenyhdistyksen päätöksiin haetaan oikaisua jäsenyhdistyksen sääntöjen mukaisesti.

VI LUKU
TALOUS JA HALLINTO

27 § TILIKAUSI JA TILINTARKASTUS

Puolueen tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja hallituksen toimintakertomus on annettava toiminnantarkastajalle tai tilintarkastajalle viimeistään kuusi viikkoa ennen varsinaista puoluekokousta. Toiminnantarkastajan on annettava kirjallinen lausuntonsa tai tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksensa hallitukselle viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta.

Puolueen tilejä tarkastamaan valitaan yksi toiminnantarkastaja ja yksi varatoiminnantarkastaja tai tilintarkastaja ja varatilintarkastaja. Tarkastajien toimikausi on yksi tilikausi. Kun puolue on merkitty puoluerekisteriin tai jos laki muutoin sitä edellyttää, puolueen tilejä tarkastamaan valitaan toiminnantarkastajan sijaan tilintarkastaja ja varatilintarkastaja. Jos tilintarkastajaksi valitaan tilintarkastusyhteisö, varatilintarkastajaa ei valita.

28 § PUOLUEEN NIMEN KIRJOITTAMINEN

Puolueen nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai jompikumpi heistä yhdessä puoluesihteerin tai rahastonhoitajan kanssa. Nimenkirjoittajien on oltava täysi-ikäisiä.

VII LUKU
LOPPUMÄÄRÄYKSET

29 § SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN JA PUOLUEEN PURKAMINEN

Päätös sääntöjen muuttamisesta tai puolueen purkamisesta voidaan tehdä puoluekokouksessa, jos asia on mainittu kokouskutsussa. Päätökseen vaaditaan vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistö annetuista äänistä.

Purkamispäätös on voimaan tullakseen vahvistettava toisessa, aikaisintaan yhden (1) kuukauden kuluttua pidettävässä puoluekokouksessa vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistöllä annetuista äänistä. Asia on mainittava myös tämän kokouksen kutsussa.

Puolueen purkautuessa sen varat luovutetaan lasten ja nuorten asemaa ja hyvinvointia edistävälle yleishyödylliselle yhteisölle purkamisen vahvistavan kokouksen määräämällä tavalla. Kun puolue lakkautetaan, sen varat käytetään samaan tarkoitukseen.

30 § SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

Perustamiskirjan allekirjoittaneisiin perustajajäseniin ei sovelleta 9 §:n vaatimusta siitä, että jäsenyyden on täytynyt alkaa vähintään 30 päivää ennen puoluekokousta tai äänioikeuden määräytymispäivää.

Perustava kokous päättää jäsen- ja kannatusmaksujen suuruudesta perustamisvuodelle ja sitä seuraavalle kalenterivuodelle.

Perustava kokous valitsee toiminnantarkastajan ja varatoiminnantarkastajan ensimmäiselle tilikaudelle. Perustava kokous vahvistaa toimintasuunnitelman ja talousarvion ajalle perustamisesta vuoden 2027 varsinaiseen puoluekokoukseen sekä hyväksyy ensimmäisen 9 §:ssä tarkoitetun kokous- ja vaalijärjestyksen.

Puolueen ensimmäinen tilikausi alkaa perustamisesta ja päättyy 31.12.2027. Vuoden 2027 varsinaisessa puoluekokouksessa ei käsitellä 11 §:n 5 ja 6 kohdassa tarkoitettuja asioita.